

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL 2024

privind implementarea proiectului din cadrul concursului

Tineri cercetători pentru anii 2024-2025

Proiectul „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor
Studiului Generații și Gen”

Cifra proiectului 24.80012.0807.11TC

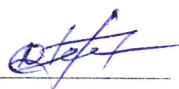
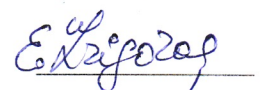
Prioritatea strategică **Prioritatea IV Provocări societale**

Rectorul ASEM/
Președintele Senatului

m.c.al AȘM, dr.hab., prof. univ Alexandru STRATAN

Conducătorul proiectului

dr. Ecaterina GRIGORAȘ

Chișinău 2024

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2024
2. Obiectivele etapei 2024
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2024
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2024
5. Rezultatele obținute
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului 2024
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului 2024
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului 2024
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane
11. Recomandări, propuneri
12. Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate în anul 2024 (Anexa 1)
13. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2024 în limba română și în limba engleză (Anexa 2)
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2024 (Anexa 3)
15. Componenta echipei conform contractului de finanțare pentru anul 2024 (Anexa 4)

1. Scopul etapei 2024 conform proiectului depus la concurs (obligatoriu)

Scopul etapei 2024 constă în elaborarea și ajustarea seturilor de date pentru analiza fertilității și dinamicii parteneriatelor, intențiilor migraționale și sănătății populației.

2. Obiectivele etapei 2024 (obligatoriu)

1. Selectarea și formarea setului de date pentru analiza fertilității și a parteneriatelor;
2. Selectarea și formarea setului de date pentru analiza intențiilor migraționale;
3. Selectarea și formarea setului de date pentru analiza sănătății populației;
4. Elaborarea tabelelor de mortalitate cu aplicarea metodei Sullivan.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2024 (obligatoriu)

1. Pregătirea bazelor de date ajustate și inițierea elaborării indicatorilor pe tematicile de cercetare pentru țările selectate;
2. Pregătirea comunicării pentru participarea în cadrul conferinței internaționale RELIK 2024, (Cehia, Praga);
3. Pregătirea articolului pentru Culegerea Materialelor Conferinței RELIK 2024.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2024 (obligatoriu)

1. Selectarea și formarea seturilor de date pe tematicile de cercetare;
2. Elaborarea principalilor indicatori pe fertilitate și parteneriate în Moldova și Estonia;
3. Elaborarea regresiei logistice binomiale a intențiilor de emigrare în Moldova, Estonia și Norvegia;
4. Elaborarea tabelelor de mortalitate-morbiditate prin utilizarea metodei lui Sullivan;
5. Realizarea articolului științific privind analiza intergenerațională a fertilității în Moldova.
6. Elaborarea comunicării științifice și prezentării în cadrul conferinței internaționale.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

Proiectul „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor Studiului Generații și Gen” pentru etapa anul 2024, s-a axat pe selectarea și pregătirea bazelor de date GGS, pentru a elabora indicatorii pe trei tematici de cercetare precum: dinamica fertilității și a parteneriatelor, intențiile migraționale și sănătatea populației. În scopul realizării obiectivelor de cercetare au fost utilizate bazele de date a Studiului Generații și Gen din țări precum Estonia și Norvegia. În rezultatul desfășurării activităților etapei au fost obținute următoarele rezultate:

La tematica de cercetare *Analiza schimbărilor în comportamentul marital și reproductiv în Moldova și Estonia*, au fost explorate bazele de date ale studiului Generații și Gen în Moldova (2020) și Estonia (2021-2022), care conțin informații detaliate despre evenimentele demografice și sociale ale populației. Pentru asigurarea reprezentativității și acurateței rezultatelor, datele au fost ponderate. Pentru analiză au fost selectate femeile cu anul nașterii 1960-1985, utilizând metoda analizei istoricului evenimentului. A fost selectat un eșantion de 2926 respondente și pentru Estonia 3338 de respondente. În vederea analizei comparative a dinamicii fertilității, a fost analizat numărul de copii biologici raportați de respondente. Au fost excluse toate cazurile de raportare a copiilor născuți la femei de până la 14 ani. Pentru asigurarea comparabilității numărului de copii biologici, au fost elaborate două sintaxe specifice (pentru Moldova și Estonia): suma numărului de copii raportați

de respondente pentru partenerul actual (dem42), fiecare partener anterior (lhi08_, lhi10_, lhi12_20) și partenerii anteriori cu care nu au locuit împreună (lhi19).

Au fost calculați un set de indicatori: Elaborarea graficelor și figurilor privind indicatorii pe fertilitate și parteneriate (ratele specifice ale primelor specifice etapei parteneriate, primelor nașteri și primelor căsătorii în profil longitudinal, calcularea incidenței cumulative privind nașterea primului copil în parteneriat și în căsătorie); Numărul mediu de copii biologici până la vârsta de 40 de ani la femeile din Moldova și Estonia, la cohortele cu anul nașterii 1965-1980; Vârsta la prima căsătorie, la intrarea în primul parteneriat și vârsta la prima naștere; Proporția primelor nașteri în funcție de vârsta la prima căsătorie și intrarea în primul parteneriat, după durata primei căsătorii și primului parteneriat; Dinamica primelor căsătorii, primelor parteneriate și primele nașteri în rândul femeilor moldovence și estoniene cu anul nașterii 1965 și 2000; Probabilitatea înregistrării primelor nașteri și a separărilor în primele parteneriate fără copii, în rândul femeilor din Moldova și Estonia cu anul nașterii între 1965 și 2000.

Analiza intergenerațională a fertilității în Moldova, a fost realizată în baza numărului mediu de copii per femeie, în funcție de vârsta la nașterea primului copil pe grupe de vârste, fiind selectat un subșantion de 4056 femei cu vârstele cuprinse între 30-69 de ani. Pentru calcularea probabilităților de a avea cel puțin un copil pe parcursul vieții la femeile de diferite grupuri sociale au fost selectate două subșantioane: femeile după nivelul de educație, cu vârstele 40-49 de ani (N=733) și respectiv femei după mediul de reședință inclusiv mun. Chișinău, cu vârstele 40-49 de ani (N=546). Au fost selectate în total patru grupuri de femei cu intervale de vârste de zece ani 30-69 de ani, care includ generații mai tinere și mai mari. Aceste generații de vârstă au fost grupate în funcție de vârsta mamei la nașterea primului copil (până la 19 ani, 20 - 24, 25 - 29 și 30 de ani și mai mult), iar pentru fiecare grup de vârstă a fost calculat numărul mediu de copii născuți pe femeie. Rezultatele analizei demonstrează legătura directă dintre vârsta mamei la prima naștere și numărul mediu de copii născuți pe parcursul vieții reproductive. Nașterea primului copil la vârstele mai tinere este asociată cu un număr mai mare de copii, pe când amânarea nașterii primului copil către vârstele mai mature este asociat cu un număr mediu mai mic de copii. Această tendință a fost observată pentru toate subgrupurile de femei selectate.

Astfel, pentru femeile care au născut primul lor copil până la vârsta de 19 ani, se asociază cu o probabilitate înaltă de a naște nu mai puțin de doi copii 89,6% și nu mai puțin de trei copii circa 48,3%. Femeile care amână fertilitatea către vârsta de 30 de ani și mai mult reduc probabilitatea de a naște nu mai puțin de doi copii până la 43,8% , iar nu mai puțin de trei copii -15,1%. Amânarea primelor nașteri demonstrează un impact semnificativ atât asupra probabilităților de a naște copii de ranguri mai mari, doi și mai mulți cât și asupra numărului mediu de copii născuți. Creșterea vârstei medii a mamei la nașterea primului copil are o legătură directă cu numărul mediu de copii născuți către sfârșitul perioadei de reproducere a populației feminine. Iar vârsta mai mare a mamei la nașterea primului copil este caracteristică femeilor din mediul urban și a celor cu nivelul de studii superioare.

Rezultatele preliminare privind situația maritală la momentul realizării studiului GGS, arată că generațiile mai tinere preferă tot mai des coabitarea ca primă etapă a relației, ceea ce poate reflecta o schimbare culturală în atitudinile față de căsătorie. Proporția celor care trăiesc în concubinaj este cea mai ridicată în rândul tinerilor de 20-29 ani (24,4%) și în rândul adulților de 30-39 ani (15,5%). Aceasta indică o schimbare a normelor sociale și o preferință crescută pentru coabitare înainte de

oficializarea relației prin căsătorie. După această etapă, coabitarea devine din ce în ce mai rară, scăzând la 11,2% în grupa 40-49 ani, 7,4% în grupa 50-59 ani și doar 3% în grupa 60-69 ani. Această tendință de creștere a coabitării în rândul generațiilor mai tinere sugerează o amânare a căsătoriei oficiale. Motivele pot include prioritizarea educației și carierei, schimbările în atitudinile față de căsătorie, dar și instabilitatea economică. Acest fenomen poate influența dinamica familială și fertilitatea, deoarece coabitarea este adesea asociată cu o amânare a nașterii primului copil. La vârstele înaintate, proporția celor necăsătoriți este mai mare decât a celor căsătoriți, ceea ce evidențiază impactul divorțurilor și al văduviei în rândul generațiilor mai vârstnice. Fenomenul de amânare a căsătoriei și creșterea coabitării în rândul tinerilor subliniază importanța unor politici demografice care să sprijine familiile în diverse forme, ținând cont de noile realități sociale.

La tematica de cercetare *Analiza intențiilor de emigrare în Moldova, Estonia și Norvegia* au fost explorați în calitate de variabile independente peste 150 de itemi disponibili în bazele de date pentru Moldova, Estonia și Norvegia. Au fost analizați itemii secțiunilor "1.Demografie", "5. Relații intergeneraționale", "6. Sănătate și bunăstare", "7.Muncă", "8.Venituri". Itemii au fost testați la corelația dublă Pearson cu intenția de emigrare și Chi-Square tests. Au fost realizate peste 20 de scenarii ale regresiei binomiale în scopul analizei situației din Republica Moldova. Varianta dependentă este reprezentată de variabila DEM20 "În următorii 3 ani, intenționați să vă mutați într-o altă țară?", răspunsurile căreia au fost recodificate în felul următor:

- 0 – nu intenționează să se mute într-o altă țară în următorii 3 ani (răspunsurile: 1 – cu siguranță nu și 2 – probabil nu)
- 1 – intenționează să se mute într-o altă țară în următorii 3 ani (răspunsurile: 3 – nu sunt sigur(ă), 4 – probabil da, 5 – cu siguranță da)

După efectuarea testărilor, următorii itemi au fost selectați și incluși în analiza regresională. Rezultatele a patru scenarii principale: a – caracteristicile sociodemografice; b – situația pe piața muncii; c – starea privind veniturile și cheltuielile; și d – scenariul comun a celor trei blocuri importante. Rezultatele preliminare ale regresiei elucidează: caracteristicile individuale sociodemografice (precum: vârsta, genul, nivelul educației, mediul de reședință, statutul ocupațional) sunt semnificativ statistice și foarte relevante în analiza intenției de emigrație. Intenția de a emigra într-o altă țară este mai pronunțată în rândul bărbaților, a persoanelor de vârste tinere, a populației cu nivel înalt de studiu și din mediul urban. Totodată, regresia a depistat că apariția copiilor scade din intenția de emigrare a respondenților. Caracteristicile individuale ale părinților sunt relevante parțial în încercarea de a explica intențiile de emigrare. Rezultatele au arătat că doar nivelul de studii al părinților este relevant în acest sens. Astfel, cu cât nivelul de studii al părinților este mai înalt, cu atât crește intenția de a emigra peste hotare. Situația de pe piața muncii și satisfacția profesională sunt relevante în explicarea intențiilor de emigrare. Durata de aflare în șomaj poate să influențeze intenția de emigrare peste hotare, precum și numărul orelor lucrate pe săptămână, timpul folosit pentru a merge la locul de muncă de bază și lipsa concentrației la muncă din cauza responsabilităților și problemelor familiale. Bazându-ne pe realitățile din Republica Moldova, putem concluziona că populația este nevoită să crească numărul de ore de lucru pe săptămână pentru asigurarea unui nivel economic acceptabil, iar migrația la lucru peste hotare poate fi o alternativă de obținere a unor venituri mai mari.

Totodată, situația referitoare la venituri și posibilitățile de efectuare a cheltuielilor necesare sunt semnificative și influențează intenția de emigrare a populației. Astfel, intenția de emigrare crește

la persoanele care au posibilitatea să efectueze cheltuielile necesare curente și scade la persoanele care au o situație financiară mai precară, precum lipsa posibilităților financiare de a-și satisface necesarul de îmbrăcăminte și încălțăminte sau să-și asigure concediu cel puțin o dată în an. Aceste rezultate corelează cu abordările teoretice și rezultatele empirice care demonstrează că pentru a migra este nevoie de un capital financiar minim și că populația aflată săracă are puține șanse să migreze. Se constată că există și alți factori importanți ce pot influența intențiile de emigrare ale populației, ca spre exemplu, accesul la internet și intensitatea de utilizare a internetului, precum intenția de migrare internă. Faptul că persoanele intenționează să se mute la o altă adresă în țară spune că populația nu este satisfăcută de condițiile din mediul în care locuiesc, precum și oportunitățile de angajare sau recreere. Totodată, în contextul desfășurării interviurilor în perioada pandemiei Covid-19, constatăm că restricțiile și consecințele pandemiei au crescut intențiile de emigrare ale populației.

La tematica de cercetare *Analiza sănătății populației*, a fost colectată seria de date privind autoaprecierea subiectivă a stării de sănătate a populației pentru Republica Moldova. Datele au fost grupate conform nivelului de sănătate autodeclarat (precum: foarte rea, rea, satisfăcător, bună și foarte bună) de populația din cadrul eșantionului de cercetare (15-79 ani), cu o distribuție pe sexe și grupe de vârste de 1 și 5 ani. Pentru estimarea discrepanțelor în nivelul speranței de viață sănătoase în rândul populației după anumite criterii socioeconomice și demografice, setul de date include informație despre mediul de reședință, statutul ocupațional și nivelul educației. Adicional, a fost elaborat setul de date privind distribuția deceselor după vârstă și sex, precum și numărului populației din grupurile de vârstă corespunzătoare, livrate de Biroul Național de Statistică. În baza datelor enumerate, aplicându-se metoda Sullivan, au fost elaborate tabelele de morbiditate-mortalitate, fiind calculați indicatorii speranței de viață la naștere și speranța de viață sănătoasă. Totodată, a fost inițiată analiza impactului pandemiei COVID 19 asupra stării sănătății în Moldova. Rezultatele preliminare au arătat că, respondenții au raportat un nivel de sănătate autodeclarat mai mare după prima izolare decât înainte de izolare. Cu toate acestea, influența variază: este pozitiv pentru unele cohorte și nesemnificativ pentru altele. De asemenea, cohortele de femei au avut tendința de a raporta valori ale nivelului sănătății autodeclarat mai mari decât cele de sex masculin. Se discută influențele celorlalți factori socio-economici.

6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice (obligatoriu)

Grigoraș, E. Intergenerational dynamics of reproductive behaviour in Moldova: Insights from GGS. In: Langhamrová, J., Vrabcová, J. (eds.), Proceedings of International Scientific Conference RELIK 2024 - Reproduction of Human Capital - mutual links and connections, 2024. Prague: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2024.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Impactul științific. Rezultatele obținute în cadrul etapei anului 2024, reprezintă o contribuție esențială în avansarea cunoștințelor despre comportamentele demografice. Cunoașterea schimbărilor comportamentului marital și reproductiv în profil longitudinal, identificarea factorilor predictivi ai intențiilor de emigrare în aspect comparativ, precum și determinarea diferențelor de gen și pe medii de reședință în speranța de viață sănătoasă în baza indicatorilor elaborați, contribuie la evidențiere atât a caracteristicilor comune, cât și aspectele unice ale evoluțiilor demografice din Moldova. Aceste rezultate susțin avansarea cercetării în tematici complexe și actuale, precum fertilitatea, comportamentul reproductiv, dinamica parteneriatului și impactul acestora asupra dezvoltării demografice.

Impact social. Rezultatele obținute în cadrul etapei anului 2024 aduc o contribuție semnificativă la creșterea gradului de conștientizare și înțelegere a schimbărilor demografice și sociale atât în rândul factorilor de decizie, cât și al publicului larg. Prin analiza detaliată a dinamicii parteneriatelor, a comportamentului reproductiv, a intențiilor de emigrare și a indicatorilor privind sănătatea populației, cercetările realizate oferă informații relevante despre tendințele demografice actuale și impactul acestora asupra societății.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (opțional).

În realizarea obiectivelor etapei 2024, a fost realizată colaborarea cu Biroul Național de Statistică în vederea furnizării datelor statistice suplimentare.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (opțional)

La nivel internațional a fost inițiată colaborarea cu Institutul Interdisciplinar de Demografie (NIDI) din Olanda, în scopul accesării bazelor de date ale studiului Generații și Gen, pe anumite țări. La fel, echipa de experți de la NIDI a oferit consultanță în elaborarea sintaxelor utilizate în programele statistice (precum SPSS sau R), asigurând validitatea și consistența prelucrării datelor.

10. Dificultățile în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.
(opțional)

Una dintre dificultățile majore în realizarea proiectului este birocratizarea procesului de realizare a proiectului și de raportare a rezultatelor, ceea ce implică un volum mai mare de lucru și poate crea întârzieri la diverse etape ale implementării.

Suprapunerea activităților științifice cu cerința de elaborare a rapoartelor anuale reprezintă o provocare semnificativă, deoarece impune un volum suplimentar de muncă într-o perioadă deja aglomerată. Această situație necesită un efort considerabil din partea cercetătorilor, care trebuie să gestioneze simultan sarcini de cercetare complexe și obligațiile administrative, ceea ce poate afecta atât calitatea rezultatelor științifice, cât și eficiența procesului de raportare.

Restricții în privința finanțării unor cursuri de perfecționare și de formare în utilizarea software-urilor specializate pentru prelucrarea și analiza bazelor mari de date. În absența sprijinului financiar, cercetătorii sunt nevoiți să suporte aceste costuri din propriile resurse în scopul asigurării competitivității, ceea ce demotivează cercetătorii.

Datele Studiului Generații și Gen sunt disponibile pentru Moldova doar pentru 2020, an în care au fost evidențiate provocări semnificative în domeniul sănătății populației. Eșantionul studiului cuprinde exclusiv grupele de vârstă 15-79, și exclude populația în vârstele 0-14 ani și 80+, ceea ce poate avea efect asupra calității indicatorului calculat (Speranța de viață sănătoasă). Prin urmare, pentru aplanarea calității indicatorului vor fi considerate metode statistice adiționale (ex. metoda Brass), care va permite includerea grupelor de vârstă de peste 80 ani.

Conducătorul proiectului

Ecaterina GRIGORAȘ dr.

Ecaterina Grigoraș

Data:

09.12.2024

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024 în cadrul proiectului**

„Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor Studiului Generații și Gen”

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

2. Capitoare în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2. culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

Grigoraș, E. Intergenerational dynamics of reproductive behaviour in Moldova: Insights from GGS. În: In: Langhamrová, J., Vrabcová, J. (eds.), Proceedings of International Scientific Conference RELIK 2024 - Reproduction of Human Capital - mutual links and connections, 2024. Prague: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2024. (în proces de editare). <https://relik.vse.cz/mypapers>

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2024

Activitățile Proiectului „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor Studiului Generații și Gen” pentru etapa 2024, s-au concentrat pe selectarea și elaborarea indicatorilor pentru analiza a trei direcții majore de cercetare: analiza fertilității și parteneriatelor, intențiile de emigrare și sănătatea populației.

Au fost selectate și explorate seturile de date ale studiului Generații și Gen, pentru Moldova (2020) și Estonia (2021-2022), în baza cărora au fost elaborate sintaxele privind numărul biologic de copii pentru asigurarea analizei comparative a dinamicii fertilității în țările selectate. Au fost calculați un set de indicatori privind analiza comparativă a schimbărilor în comportamentul marital și reproductiv și identificarea corelației dintre formarea parteneriatului și calitatea de părinte. Pentru analiza intergenerațională a fertilității au fost analizate subșantioane reprezentative de femei (N=4056) pentru calcularea numărului mediu de copii și probabilitățile de a avea copii de ranguri mai mari în dependență de vârsta la nașterea primului copil. Rezultatele au indicat că vârsta mamei la prima naștere influențează numărul mediu de copii. Femeile care au primul copil înainte de 19 ani tind să aibă mai mulți copii (89,6% cu cel puțin doi copii), în timp ce femeile care amână nașterea primului copil până la 30 de ani sau mai mult au o probabilitate mai mică de a avea doi copii (43,8%) sau mai mulți. Concubinajul a devenit un fenomen tot mai frecvent în rândul generațiilor tinere, sugerând o schimbare culturală în atitudinea față de căsătorie și contribuind la amânarea nașterii primului copil.

Analiza intențiilor de emigrare în Moldova, Estonia și Norvegia a utilizat peste 150 de variabile, testând corelații și realizând regresii binomiale pe baza datelor demografice, economice și sociale. Rezultatele preliminare au evidențiat că intenția de emigrare pentru Moldova, este mai frecventă în rândul tinerilor, bărbaților, persoanelor cu studii superioare și celor din mediul urban. Apariția copiilor reduce semnificativ intențiile de emigrare, în timp ce nivelul de educație al părinților crește probabilitatea migrării. De asemenea, impactul pandemiei COVID-19 a intensificat intențiile de emigrare, reflectând efectele sociale și economice ale crizei.

A fost analizată sănătatea populației în baza datelor privind autopercepția stării de sănătate, utilizând indicatori demografici și socioeconomi, precum mediul de reședință, nivelul de educație și statutul ocupațional. Metoda Sullivan a fost aplicată pentru elaborarea tabelor de mortalitate-morbiditate, calculând speranța de viață la naștere și speranța de viață sănătoasă. Rezultatele preliminare au arătat discrepanțe semnificative între sexe și grupuri socioeconomice, femeile raportând un nivel mai ridicat al sănătății autoevaluate. De asemenea, pandemia COVID-19 a influențat percepția sănătății, unele cohorte raportând îmbunătățiri ale stării de sănătate după prima izolare.

Summary of the activity and results obtained in the project in 2024

The project "Facilitating Demographic Policies through Data Exploration from the Generations and Gender Survey" for the 2024 phase concentrated on selecting and developing indicators for three key research areas: fertility and partnership analysis, emigration intentions, and population health.

We selected and explored the datasets from the Generations and Gender Survey for Moldova (2020) and Estonia (2021–2022), which formed the basis for creating syntax to calculate the biological number of children. This setup allowed us to conduct a comparative analysis of reproductive behavior in these countries. A set of indicators was established to analyze changes in marital and reproductive behavior while identifying correlations between partnership formation and parenthood.

For the intergenerational fertility analysis, we examined a representative subsample of women (N=4,056) to calculate the average number of children and the probabilities of having higher-order births based on the age at first birth. The results indicated that a mother's age at first birth significantly affects the average number of children. Women who had their first child before the age of 19 were more likely to have larger families, with 89.6% having at least two children. In contrast, those who delayed their first birth until age 30 or later had a lower likelihood of having two or more children (43.8%). These findings also suggested that cohabitation has become increasingly common among younger generations, indicating a cultural shift in attitudes towards marriage and contributing to the postponement of the first birth.

In analyzing emigration intentions in Moldova, Estonia, and Norway, we utilized over 150 variables to test correlations and perform binomial regressions based on demographic, economic, and social data. Preliminary results indicated that emigration intentions in Moldova are more prevalent among young people, particularly men, those with higher education, and residents of urban areas. Notably, having children significantly reduced emigration intentions, while parental education levels increased the likelihood of migration. Furthermore, the impact of the COVID-19 pandemic amplified emigration intentions, reflecting the social and economic repercussions of the crisis.

Population health was assessed based on self-perceived health data, incorporating demographic and socioeconomic indicators such as residence area, education level, and occupational status. We applied the Sullivan method to develop mortality-morbidity tables, calculating life expectancy at birth and healthy life expectancy. Preliminary results revealed significant discrepancies between genders and socioeconomic groups, with women reporting higher levels of self-assessed health. Additionally, the COVID-19 pandemic influenced health perceptions, with some cohorts indicating improvements in health status following the first lockdown.

Conducătorul proiectului

Ecaterina GRIGORAȘ dr.

E. Grigoraș

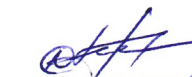
Data: 09.12.2024

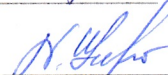
Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2024
Cifrul proiectului: 24.80012.0807.11TC

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	11,15	-	11,15
Servicii de cercetări științifice	222930	122,15	-	122,15
Total		133,3	-	133,3

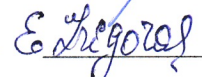
Rector ASEM

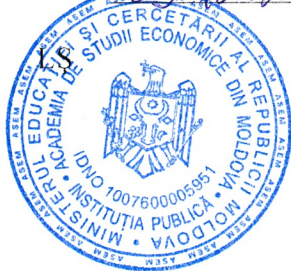
 Alexandru STRATAN, m.c.al AȘM, dr.hab., prof. univ

Contabil (economist)

 Nadejda GUȚU

Conducătorul de proiect

 Ecaterina GRIGORAȘ dr.

Data: 09.12.2024

Anexa 4 (obligatoriu)

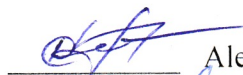
Componenta echipei conform contractului de finanțare 2024

Cifrul proiectului 24.80012.0807.11TC

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2024						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Grigoraș Ecaterina	1988	Doctor în sociologie	0.5	15.07.24	
2.	Tabac Tatiana	1989		0.5	15.07.24	
3.	Știrba Vitalie	1988		0.5	15.07.24	
4.	Slav Maxim	1997		0.5	15.07.24	
5.						
6.						
7.						

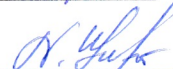
Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2024					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

Rector ASEM

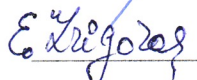
Alexandru STRATAN, m.c.al AȘM, dr.hab., prof. univ

Contabil (economist)

Nadejda GUȚU

Conducătorul de proiect

Ecaterina GRIGORAȘ dr.

Data:

LȘ

**Extras din procesul verbal nr.5
al ședinței Consiliului științific al
Institutului Național de Cercetări Economice,
Academia de Studii Economice din Moldova**

31 octombrie 2024

**Au participat 11 din 12 membri ai
Consiliului științific INCE**

**Cu privire la rezultatele implementării în anul 2024 a proiectelor pentru tineri cercetători
elaborate în cadrul INCE, ASEM**

S-a discutat

Rezultatele științifice privind executarea proiectelor de cercetare și inovare, în cadrul concursului
pentru Tineri cercetători:

- 1) 24.80012.0807.11TC „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor studiului
Generații și Gen”, conducător Grigoraș Ecaterina, dr.

S-A DECIS:

De aprobat rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului de cercetare și inovare pentru Tineri
cercetători 24.80012.0807.11TC „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor
studiului Generații și Gen”, conducător Grigoraș Ecaterina, dr.

VOTAT UNANIM

**Președintele Consiliului științific
dr. hab. conf. cerc.**

Olga GAGAUZ

**Secretarul științific al Consiliului
dr., conf. cerc.**

Angela TIMUȘ

DECIZIA Nr. 4/4
Senatului ASEM
din 09 decembrie 2024

Luând act de raportul științific anual 2024 privind implementarea proiectului din cadrul concursului „Tineri cercetători pentru anii 2024-2025”, „*Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor Studiului Generații și Gen*”, coordonator *dr. Grigoraș Ecaterina*. Senatul ASEM constată că pe parcursul anului 2024 au fost realizate cu succes obiectivele planificate. La realizarea proiectului au participat 4 persoane, dintre care 1 dr. și 3 tineri cercetători de până la 35 de ani. Valoarea finanțării a constituit 133,3 mii lei.

Activitățile Proiectului „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor Studiului Generații și Gen” pentru etapa 2024, s-au concentrat pe selectarea și elaborarea indicatorilor pentru analiza a trei direcții de cercetare: analiza fertilității și parteneriatelor, intențiile de emigrare și sănătatea populației.

Au fost selectate și explorate seturile de date ale studiului Generații și Gen, pentru Moldova (2020) și Estonia (2021-2022), în baza cărora au fost elaborate sintaxele privind numărul biologic de copii pentru asigurarea analizei comparative a dinamicii fertilității în țările selectate. Au fost calculați un set de indicatori privind analiza comparativă a schimbărilor în comportamentul marital și reproductiv și identificarea corelației dintre formarea parteneriatului și calitatea de părinte. Analiza intențiilor de emigrare în Moldova, Estonia și Norvegia a utilizat peste 150 de variabile, testând corelații și realizând regresii binomiale pe baza datelor demografice, economice și sociale. A fost analizată sănătatea populației în baza datelor privind autopercepția stării de sănătate, utilizând indicatori demografici și socioeconomiци, precum mediul de reședință, nivelul de educație și statutul ocupațional. Metoda Sullivan a fost aplicată pentru elaborarea tabelelor de mortalitate-morbiditate calculând speranța de viață la naștere și speranța de viață sănătoasă.

Considerând aceste argumente, dar și obiectivele și acțiunile planificate pentru acest an eforturile echipei de cercetare s-au materializat în următoarele rezultate:

1. Selectarea și formarea seturilor de date pe tematicile de cercetare;
2. Elaborarea principalilor indicatori pe fertilitate și parteneriate în Moldova și Estonia;
3. Elaborarea regresiei logistice binomiale a intențiilor de emigrare în Moldova, Estonia și Norvegia;
4. Elaborarea tabelelor de mortalitate-morbiditate prin utilizarea metodei lui Sullivan;
5. Realizarea articolului științific privind analiza intergenerațională a fertilității în Moldova și prezentarea rezultatelor în cadrul conferinței internaționale.

Pentru anul 2025, în cadrul proiectului nominalizat sunt preconizate următoarele rezultate: Analiza și prezentarea rezultatelor în cadrul conferinței internaționale anuale a tinerilor demografi din Praga GGP User conference din Varșovia și elaborarea articolelor științifice și prezentarea spre publicare.

În urma celor consemnate **Senatul ASEM**,

DECIDE:

1. A aproba rezultatele activității de cercetare științifică în anul 2024 în cadrul proiectului de cercetare și inovare „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor Studiului Generații și Gen”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifra 20.80012.0807.11TC, director de proiect: Grigoraș Ecaterina doctor în sociologie.
2. A transmite raportul anual al proiectului însoțit de decizia Senatului ASEM către Agenția Națională pentru Cercetare Dezvoltare până la 10 decembrie 2024 pe suport de hârtie (exemplare) și electronic (versiuni identice), (responsabil: directorul de proiect).

Președintele Senatului ASEM,
dr. habilitat, profesor universitar,
membru corespondent al AȘM

Secretar Științific al Senatului ASEM

Alexandru STRATAN

Diana BRAGOI